

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Tos/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121011659
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121011659.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša, sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 01.08.2023, v trestnej veci odsúdeného A. B. C. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022.

I. Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods.1 písm. c) Tr. zákona odsúdeného B. C., nar. X.X.XXXX v A., prechodne bytom D. XX, E. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Prešov p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33T/63/2018 zo dňa 10.9.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/34/2020 zo dňa 24.2.2021 vo výmere 7 (sedem) rokov.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Tr. zákona nariaďuje B. C., nar. X.X.XXXX v Prahe, prechodne bytom D. XX, E. F. kontrolu technickými prostriedkami a ukladá mu povinnosť v nasledujúci pracovný deň po právoplatnosti uznesenia o 9.00 hod dostaviť sa pred probačného a mediačného úradníka podľa miesta trvalého bydliska za účelom založenia technického prostriedku.

III. Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Tr. zákona nariaďuje B. C., nar. X.X.XXXX v Prahe, prechodne bytom D. XX, E. F. kontrolu povinnosti a obmedzení technickými prostriedkami, zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby, podľa § 6 zákona č. 78/2015 Z.z. o kontrole výkonu niektorých obmedzení technickými prostriedkami.

IV. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určuje mu skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

V. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným počas skúšobnej doby na 2 (dva) roky.

VI. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona a § 51 ods. 3 Trestného zákona ukladá zákaz opustenia Slovenskej republiky počas kontroly technickými prostriedkami.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov napadnutým uznesením sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022 podľa § 415 ods. 2 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, návrh riaditeľa ÚVV a ÚVTOS o podmienenečné prepustenie odsúdeného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v Prahe, prechodne bytom D. XX, E. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Prešov z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu

rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/63/2018 zo dňa 10.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 1To/34/2020 zo dňa 24.02.2021 vo výmere 7 rokov zamietol.

Po vyhlásení uznesenia, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí podal sťažnosť.

Sťažnosť odsúdeného odôvodnil obhajca JUDr. Patrik Benčík podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 13.07.2022.

Obhajca argumentuje, že s rozhodnutím súdu rezolútne nesúhlasí a to s právnym názorom týkajúcim sa legálnosti pobytu odsúdeného, pričom má za to, že otázka legálnosti pobytu nie je materiálne dôležitá z pohľadu, či má niekto byť podmiennečne prepustený na slobodu alebo nie. V podstate sa tu bijú dve kompetencie. Na jednej strane právomoc súdu rozhodnúť o podmiennečnom prepustení na slobodu, ak boli splnené podmienky podľa Tr. zákona a Tr. poriadku a na druhej strane právomocou cudzineckej polície zaoberať sa oprávnenosťou pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky. Táto kompetenčná otázka v zákone nie je upravená v žiadnom ustanovení. Kompetenčná konkurencia v tomto prípade vzniká tým, že ak by cudzinecká polícia by aj po podmiennečnom prepustení začala skúmať oprávnenosť pobytu a začala by konanie o jeho administratívnom vyhostení, nemohla by dospieť k rozhodnutiu o vyhostení, t.j. nemohla by odsúdenému uložiť povinnosť vycestovať, lebo podmienky podmiennečného prepustenia, ktoré odsúdenému boli uložené súdom ho nútia zotrvať na území Slovenskej republiky. Prvým sťažnostným bodom u odsúdeného je, že odsúdenému v odsudzujúcom rozsudku nebol uložený trest vyhostenia, ide o občana Európskej únie, na ktorého sa za primárne normálnych okolností vzťahuje právo voľného pobytu osôb v rámci EÚ. Nesplnenie jeho administratívnej povinnosti sa registrovať na území SR môže byť dôvodom maximálne na uloženie administratívnej pokuty, ale určite nie je samo o sebe dôvodom na vyhostenie. Okrem toho, keďže bol ostatné 3 roky vo výkone trestu odňatia slobody, ani nemohol legalizovať svoj pobyt, respektíve registrovať svoj pobyt ako občan EÚ na území SR. Možnosť vyhostenia občanov EÚ je limitovaná výslovne len na prípady, kedy by táto osoba ohrozovala bezpečnosť štátu a verejný poriadok. Z dikcie ustanovenia § 87 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov vyplýva pre trestný čin, ktorý občan Únie alebo rodinný príslušník občana Únie spáchal v minulosti, sám osebe nepredstavuje dôvod administratívneho vyhostenia. Osobné správanie občana Únie alebo rodinného príslušníka občana Únie musí predstavovať skutočnú existujúcu a dostatočnú vážnu hrozbu pre bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie. V právnom štáte rešpektujúc zásady trestného konania by v trestnej veci odsúdeného malo vyhrať subjektívne právo na osobnú slobodu, samozrejme za predpokladu splnenia podmienok pri podmiennečnom prepustení.

Odsúdený zdôrazňuje, že v čase vzatia do väzby bol na území Slovenskej republiky legálne. Od vzatia do väzby je na území Slovenskej republiky len preto, že ho k tomu tento štát núti. Pokračujúci zásah do jeho osobnej slobody, len kvôli tomu, že jeho pobyt na území Slovenskej republiky nie je ako občana EÚ registrovaný cudzineckou políciou (čo sa dá pomerne ľahko konvalidovať), aj keď splnil všetky podmienky na podmiennečné prepustenie, odsúdený považuje za absurdný, neprimeraný a predstavujúci hrubý zásah do subjektívnych práv odsúdeného. Len to, že je niekto cudzincom, nemôže byť dôvodom na rozdielne t.j. v tomto prípade horšie (diskriminačné) zaobchádzanie a zhoršený prístup k podmiennečnému prepusteniu z výkonu trestu odňatia slobody. To by bola de facto diskriminácia na základe štátneho občianstva. V zmysle Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS355/2021 zo dňa 26.08.2021 skutočnosť, že osoba vo výkone trestu odňatia slobody bude po prepustení vydaná na trestné stíhanie do zahraničia, nie je dôvodom na zamietnutie tejto žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený diskriminačné podmienky vidí v tom, že ak by súd zotrval na svojom právnom názore znamenalo by to, že všetci cudzinci, ktoré doteraz boli a sú odsúdení na území Slovenskej republiky a nemajú platný pobyt nemôžu byť za žiadnych okolností podmiennečne prepustení. Ide o podmienku, ktorá je pre cudzincov vo výkone trestu nemožná. Pokiaľ cudzinec nešiel do výkonu trestu s trvalým pobytom tak tento trvalý pobyt nie je možné získať vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko sa cudzí štátny občan musí osobne dostaviť na cudzineckú políciu, aby podal žiadosť o trvalý pobyt, alternatívne to platí pri registrácii občana EÚ. Teda z uvedeného vyplýva, že podanie formálnej písomnej žiadosti o legalizáciu pobytu je pre odsúdeného vo výkone trestu v praxi neuskutočniteľné.

Na základe vyššie uvedených právne relevantných skutočností má odsúdený za to, že splnil všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a žiada orgán

rozhodujúci o sťažnosti po preskúmaní napadnutého uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022, aby uznesenie zrušil a podmienienečne prepustil odsúdeného z výkonu trestu slobody.

Dňa 22.08.2022 sťažnosť odsúdeného odôvodnil obhajca JUDr. Peter Kubina, ktorý vo svojom podaní konštatuje, že napadnuté uznesenie je odôvodnené výlučne tým, že odsúdený v súčasnosti nemá na území Slovenskej republiky legálny pobyt podľa zákona č. 404/2011 o pobyte cudzincov a odsúdený nepožiadaval o registráciu svojho pobytu na území Slovenskej republiky, a preto nie je možné prepustiť ho podmienienečne na slobodu s technickými prostriedkami a obmedzeniami spočívajúcimi v zákaze opustenia Slovenskej republiky počas tejto kontroly, a preto súd nemôže nariadiť kontrolu technickými prostriedkami a odňať by tak možnosť orgánom cudzineckej polície rozhodnúť o udelení súhlasu na pobyt na území Slovenskej republiky ako aj o prípadnom vyhostení.

Napadnuté uznesenie založené na týchto dôvodov je nezákonné. V prvom rade poukazuje na to, že napadnuté uznesenie vychádza z nepochopenia vzťahu medzi zákonom o pobyte cudzincov a trestným zákonom. Zákon o pobyte upravuje situácie, keď sa cudzinec na území Slovenskej republiky nachádza preto, lebo to sám chce, ide teda o pobyt „dobrovoľný“. Naproti tomu Tr. poriadok upravuje „nútený“ pobyt cudzinca na území Slovenskej republiky na účely výkonu trestu odňatia slobody, teda upravuje situácie, keď sa cudzinec na území Slovenskej republiky nachádza nie preto, že chce, ale preto, že na základe právoplatného rozhodnutia musí. Ak je cudzinec, ktorý sa nachádza na území Slovenskej republiky legálne vzatý v Slovenskej republike do väzby alebo nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, tak jeho dobrovoľný pobyt na území Slovenskej republiky sa tým v súlade so zákonom mení na pobyt „nútený“. Okamihom vzatia do väzby alebo nástupu do výkonu trestu sa teda na pobyt cudzinca prestáva aplikovať zákon o pobyte cudzincov a takýto pobyt upravuje výlučne Trestný poriadok a právne predpisy upravujúce výkon väzby, resp. trestu. Zákon o pobyte cudzincov sa na pobyt odsúdeného začne aplikovať opätovne až po tom, ako odsúdený vystúpi z režimu „núteného“ pobytu upraveného Trestným poriadkom.

Odsúdený bol v čase vzatia do väzby na území Slovenskej republiky legálne, v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, čo v jeho prípade ako občana členského štátu Európskej únie znamená v súlade s § 63 a 68 zákona o pobyte cudzincov. Počas doby kedy je jeho osobná sloboda obmedzená núteným pobytom vo väzbe, resp. vo výkone trestu odňatia slobody, odsúdený nebol povinný ani objektívne nemohol spĺňať podmienky uvedené v § 63 až 68 zákona o pobyte cudzincov. V prípade podmienienečného prepustenia na slobodu spojeného s kontrolou technickými prostriedkami a s uložením primeraných povinností a obmedzení bude odsúdený môcť podmienky podľa § 63 až 68 zákona o pobyte cudzincov splniť v rozsahu, v ktorom mu to bude objektívne umožňovať jeho právne postavenie. Totiž, ak by súd v rámci uznesenia o podmienienečnom prepustení odsúdenému uložil aj zákaz opustiť územie Slovenskej republiky, tak by naďalej platilo, že jeho pobyt na území Slovenskej republiky nie je „dobrovoľný“, ale naďalej zostáva „nútený“. Štát sa pritom môže slobodne rozhodnúť, či odsúdeného ponechá vykonávať trest na území Slovenskej republiky, alebo či odsúdeného vydá na výkon trestu odňatia slobody do štátu, ktorého je odsúdený štátnym príslušníkom.

Akýkoľvek iný výklad vzťahov medzi zákonom o pobyte cudzincov a Trestným poriadkom by totiž viedol k absurdným a protiústavným dôsledkom, keď by u cudzincov bolo podmienienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prakticky aj právne vylúčené. Takáto situácia ako vznikla v prípade odsúdeného totiž nevyhnutne vznikne u každého jedného cudzinca, ktorý bude slovenským súdom právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody a nastúpi výkon tohto trestu. Len to, že odsúdený je cudzí štátny príslušník, pritom nemôže byť dôvodom na rozdielne zaobchádzanie s ním vo vzťahu k prístupu k jeho Ústavou zaručenému základnému právu na osobnú slobodu. Takúto diskrimináciu zakazuje čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom by išlo o diskrimináciu na základe národnosti, resp. na základe „iného postavenia“. Závery prvostupňového súdu, že vyhovením návrhu na podmienienečné prepustenie odsúdeného by odňať možnosť orgánom cudzineckej polície rozhodnúť o udelení súhlasu na pobyt na území Slovenskej republiky ako aj o prípadnom vyhostení sú rovnako absurdné a neutržateľné.

Pokiaľ ide o rozhodovanie o udelení súhlasu na pobyt na území Slovenskej republiky, v prípade občana členského štátu Európskej únie orgány Slovenskej republiky nemajú právomoc rozhodovať o udelení na pobyt na území Slovenskej republiky. Pobyt občana členského štátu Európskej únie na území Slovenskej republiky je totiž garantovaný primárnym právom Európskej únie, a preto v Slovenskej republike vôbec nepodlieha žiadnemu povoleniu alebo súhlasu jej orgánov, ale podľa § 63 a 68 zákona o pobyte cudzincov podlieha len nahláseniu alebo registrácii.

Pokiaľ ide o rozhodovanie o administratívnom vyhostení občana členského štátu Európskej únie môžu orgány Slovenskej republiky administratívne vyhostiť iba z veľmi obmedzených dôvodov upravených v § 87 zákona o pobyte cudzincov, konkrétne iba vtedy, ak ohrozuje bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie. Takéto dôvody v prípade odsúdeného bez akýchkoľvek pochybností nie sú dané.

Absurdnosť uvedeného záveru však najlepšie vystihuje to, že ak by tento záver mal platiť, tak potom súd tomto prípade odňal možnosť orgánom cudzineckej polície rozhodnúť o udelení súhlasu na pobyt na území Slovenskej republiky ako aj o prípadnom vyhostení už svojimi skoršími rozhodnutiami - konkrétne uznesením o vzatí do väzby a rozsudkom, ktorým odsúdeného uznal vinným a uložil mu trest odňatia slobody. Ak by teda tento záver prvostupňového súdu mal byť relevantný pre rozhodovanie súdov v trestnom konaní, potom by nevyhnutne muselo platiť, že cudzinca nemožno vziať do väzby ani mu uložiť trest odňatia slobody, pretože sa tým odníma orgánom cudzineckej polície rozhodnúť o udelení súhlasu o pobyte alebo o vyhostení odsúdeného.

Zamietnuť odsúdenému podmienené prepustenie iba z dôvodu, že je cudzí štátny príslušník je nezákonné, neakceptovateľné, neudržateľné. Sťažnostný súd vo svojom skoršom uznesení sám ani neposudzoval otázku vzťahu medzi zákonom o pobyte cudzincov a Trestným poriadkom, ale len uložil prvostupňovému súdu, aby túto otázku sám preskúmal a vyhodnotil. Prvostupňový súd ju vyhodnotil nesprávne.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby sťažnostný súd podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vo veci sám rozhodol tak, že návrhu riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov na podmienené prepustenie odsúdeného B. B. C. na slobodu vyhovie a prepustí ho podmienenčne z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v zmysle podaného návrhu.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti krajský súd preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného A. B. C. nie je dôvodná.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/63/2018 zo dňa 10.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1To/34/2020 zo dňa 24.02.2021 bol odsúdený A. B. C. uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zákona a zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona.

Za to mu súd uložil podľa § 201 a ods. 2 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona uložil trest prepadnutia veci a to malokalibrovky Mode M122ERMA - Werke, v. č.: E143287, kaliber 22.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva Slovenská republika.

Dňa 27.10.2021 riaditeľ ÚVV a ÚVTOS podal návrh na podmienené prepustenie odsúdeného B. C. s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami. Riaditeľ svoj návrh odôvodnil tým, že odsúdený bol do ÚVV Prešov preradený dňa 11.02.2019. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni. Pokyny a príkazy vyplývajúce z ústavného poriadku plnil, režim dňa dodržiaval. K príslušníkom zamestnancom ústavu sa správal s patričným rešpektom. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Voľný čas trávi čítaním kníh, sledovaním televízie, pravidelnou účasťou na vychádzkach. Kontakt s rodinou udržiava korešpondenčne, telefonovaním a prostredníctvom návštev. Počas väzby nebol pracovne zaradený. Väzbu vykonával v štandardnom režime. Ukončil ju 24.02.2021. Od 20.04.2021 vykonáva trest odňatia slobody v oddelení na výkon trestu s miestom výkonu služby v Sabinove. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele mu bola stanovená diferenciatná skupina „B“. Správanie a vystupovanie v prevažnej miere je na požadovanej úrovni. V dodržiavaní právnych noriem a predpisov bolo zaznamenané jedno negatívum, keď po vyhlásení ukončenia návštevy sa kontaktným

spôsobom - podaním ruky a objatím rozlúčil s osobou, ktorá mu bola povolená k návšteve, aj napriek tomu, že bol poučený, že tento spôsob zvitania a lúčenia počas návštevy nie je v aktuálnej situácii povolený. Nedostatok bol riešený v kompetencii príslušného pedagóga, viackrát sa to neopakovalo. Z októbra 2021 má evidovaný kladný poznatok, a to za príkladné plnenie si oddielových povinností. V osobných veciach a na izbe dodržiava predpísaný poriadok, čistotu, osobnú a kolektívnu hygienu. Konfliktným situáciám sa vyhýba. K príslušníkom zboru a zamestnancom sa správa slušne. V societe odsúdených je primerane pozicionovaný, nápomocný. Verbálny prejav počas pohovoru je primeraný jeho veku, vzdelaniu so snahou o spoluprácu. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, počúvaním ústavného rozhlasu, čítaním, hraním rôznych spoločenských hier a rozhovormi s odsúdenými. Je účastný na prednáškach a celoústavných osvetových aktivitách. Odsúdený z oddielu vo voľnom čase učí anglický jazyk. Pracovne zaradený vzhľadom k vyššiemu veku ako aj z dôvodu nedostatku a nevhodnosti pracovných miest nie je. V rámci oddielu sa zapája do fyzicky menej náročných upratovacích a čistiacich činností. Sociálny kontakt udržiava telefonicky s manželkou a deťmi, ktorí žijú v Kanade. Prostredníctvom pravidelnej korešpondencie, telefonicky a prostredníctvom návštev je tiež v kontakte s kamarátom G. H.. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Resocializačná prognóza je priaznivá, riziko recidívy je nízke. Vzhľadom na uvedené konštatuje, že menovaný spĺňa podmienky na podmienené prepustenie s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami, preto navrhol jeho podmienené prepustenie s nariadenou kontrolou týmito prostriedkami.

Súčasťou hodnotenia je skrátený výpis klienta.

Súd prvého stupňa nariadil šetrenie mediačnému a probačnému úradníkovi, z ktorého správy vyplýva, že vykonal preskúmanie podmienok výkonu kontroly technickými prostriedkami u odsúdeného A. C.. Odsúdený spĺňa podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na kontrolu prítomnosti v obydli určenom odsúdeným a spĺňa podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na určenie polohy kontrolovanej osoby.

Odsúdený A. B. C. sa na verejnom zasadnutí vyjadril, že súhlasí s návrhom riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov. Poukázal na tú skutočnosť, že celá jeho rodina žije v Kanade a 3 roky nemal s nimi osobný kontakt. V prípade podmieneného prepustenia chce obnoviť vzťahy s rodinou a pracovné povinnosti. Ak by bol prepustený zdržiaval by sa vo Veľkom Šariši. Zdôraznil, že snaží sa správať normálne, nemal s nikým konflikty, nebol problém s jeho správaním. Vzhľadom na svoj vek a na skutočnosť, že nepochádza zo Slovenska je to pre neho náročné, pretože nie je tu zakorenený. Cíti sa strašne osamelý.

Uznesením Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 27.01.2022 bol odsúdený B. C. na základe podaného návrhu riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33T/63/2018 zo dňa 10.09.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/34/2020 zo dňa 24.02.2021 vo výmere 7 rokov.

Podľa § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, súd prvého stupňa B. C. nariadil kontrolu technickými prostriedkami a uložil mu povinnosť nasledujúci pracovný deň po právoplatnosti uznesenia dostaviť sa pred probačného a mediačného úradníka podľa miesta trvalého bydliska za účelom založenia technického prostriedku.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil mu skúšobnú dobu na 4 roky.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona nariadil probačný dohľad nad odsúdeným počas skúšobnej doby na 2 roky.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona, § 51 ods. 3 Tr. zákona mu uložil zákaz opustenia Slovenskej republiky počas kontroly technickými prostriedkami.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť okresný prokurátor v Prešove.

Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 9Tos/9/2022 zo dňa 26.04.2022 na základe podanej sťažnosti Okresným prokurátorom v Prešove podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku zrušil napadnuté uznesenie a uložil súdu prvého stupňa aby vo veci znova konal a rozhodol.

Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022 podľa § 415 ods. 2 Tr. poriadku, s použitím § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku návrh riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov, o podmienéčné prepustenie odsúdeného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v Prahe, prechodne bytom D. XX, E. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Prešov, z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 33T/63/2018 zo dňa 10.09.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/34/2020 zo dňa 24.02.2021 vo výmere siedmich rokov zamietol.

Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu riaditeľa na podmienéčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podal sťažnosť odsúdený PhDr. David Scheffel.

Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 9Tos/24/2022 zo dňa 31.08.2022 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol sťažnosť odsúdeného PhDr. Davida Scheffela.

Na základe ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľom PhDr. Davidom Scheffelom, Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom III. ÚS 218/2023 zo dňa 29.06.2023 rozhodol, že

1. Uznesením Krajského súdu v Prešove, č. k. 9Tos/24/2022-85 z 31.08.2022 bolo porušené základné právo sťažovateľa súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 9Tos/24/2022-85 z 31.08.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania 426,65 eur a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

Dňa 18.07.2023 krajskému súdu bol doručený návrh na doplnenie dokazovania po vrátení veci na ďalšie konanie obhajcom odsúdeného. Obhajca v prvom rade zdôrazňuje, že na podanej sťažnosti a jej odôvodnení v celom rozsahu trvajú. Navrhujú doplniť dokazovanie k splneniu materiálnych podmienok pre podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody- predpokladu vedenia riadneho života odsúdeným po podmienéčnom prepustení.

Obhajca zdôrazňuje, že materiálnou podmienkou na podmienéčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je preukázanie, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (druhá materiálna podmienka).

Splnenie prvej materiálnej podmienky preukazuje obsah spisového materiálu, najmä návrh riaditeľa ÚVTOS Prešov a správy a hodnotenia odsúdenia z výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS Prešov. Splnenie tejto podmienky v doterajšom priebehu konania nikdy nebolo sporné.

Splnenie druhej materiálnej podmienky v doterajšom priebehu konania sporné bolo, pričom Krajský súd v Prešove konštatoval jej nespĺnenie z dôvodov, ktoré ústavný súd v náleze označil za ústavne neudržateľné a za výsledok zjavných právnych omylov nezlučiteľný s právom odsúdeného na súdnu ochranu zaručeným čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, preto splnenie druhej materiálnej podmienky musí sťažnostný súd posúdiť a vyhodnotiť opätovne.

Za účelom preukázania splnenia druhej materiálnej podmienky navrhol doplniť dokazovanie pripojením súdneho spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 6PP/48/2022 (ide o konanie o návrhu na podmienéčné prepustenie odsúdeného A. B. C., ktoré sa skončilo bez meritórneho rozhodnutia späťvzatím návrhu) a oboznámením znaleckého posudku č. 21/2023 zo dňa 30.04.2023 z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia dospelých a psychológia sexuality, ktorý bol vyhotovený znalkyňou PhDr. Antóniou Solárovou, PhD.. Vzhľadom na dátum jeho vyhotovenia sa domnievajú, že tento znalecký posudok je plne aktuálny a použiteľný aj v tomto konaní. Tento znalecký posudok potvrdzuje znaky pozitívnej prognózy pre resocializáciu a začlenenie sa do spoločnosti u odsúdeného.

Navyše medzičasom už odsúdený vykonal viac ako dve tretiny uloženého trestu, spĺňa podmienky na podmienkové prepustenie podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona. V tomto prípade môže návrh na svoje podmienkové prepustenie podať odsúdený sám a uloženie kontroly technickými prostriedkami už nie je v takomto prípade povinné.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd, ako sťažnostný súd podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov, č. k. 33PP/38/2021 zo dňa 23.06.2022 a sám vo veci rozhodol tak, že odsúdeného A. B. C., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Prešov podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona podmienkovo prepustí z výkonu trestu odňatia slobody pri určení skúšobnej doby v primeranej dĺžke.

V tejto trestnej veci je potrebné zdôrazniť, že súd konal na základe návrhu riaditeľa ÚVV a ÚVTOS o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, teda po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody s nariadením kontroly technickými prostriedkami.

Krajský súd v prvom rade skúmal formálne podmienky a dospel k záveru, že odsúdený A. B. C. vykonal polovicu uloženého trestu odňatia slobody.

Následne krajský súd sa zaoberal materiálnymi podmienkami pre podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a dospel k záveru, že odsúdený svojim správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie, pretože plnil svoje povinnosti. Počas doby, kedy vykonával uložený trest odňatia slobody bol zaznamenaný iba jeden negatívny poznatok, ktorý nebol riešený disciplinárne.

Vo vzťahu ku skúmaniu druhej podmienky materiálnej a to, či možno očakávať od odsúdeného, že v budúcnosti povedie riadny život, súd v súlade s návrhom obhajoby pripojil spis Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 6PP/48/2022, kde bolo vedené konanie o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, súčasťou tohto spisu je aj znalecký posudok PhDr. Antónie Solárovej, PhD., z odboru psychológie, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, z ktorého vyplýva, že po spracovaní charakteristiky osobnosti odsúdeného, znalkyňa dospela k záveru, že znaleckým vyšetrením boli aktuálne preukázané znaky skôr pozitívnej prognózy pre resocializáciu a začlenenie do spoločnosti u odsúdeného. Aktuálne je identifikovaná nižšia pravdepodobnosť jeho budúceho zlyhania- včítane obdobnej kriminálnej povahy sexuálneho charakteru (a to aj napriek tomu, že odsúdený k trestnej činnosti - k sexuálnemu zneužívaniu - doposiaľ sa nepriznáva v plnom rozsahu).

Aktuálne u odsúdeného majú z forenzne psychologického hľadiska prevahu pozitívne faktory z oblasti sociálnej (doposiaľ fungujúce užšie a širšie rodinné zázemie, s perspektívou prinavrátenia sa odsúdeného do doby bazálneho rodinného prostredia, jeho mnohopočetné pracovné zaradenie a ostatné pracovné návyky, terajší status starobného dôchodcu i s perspektívou budúcej pedagogickej praxe na čiastočný úväzok), z oblasti osobnostnej (u odsúdeného jeho vek a zdravotná kondícia, neprítomnosť závažného defektu mentálnej úrovne, vyššia priemerná intelektová a nadpriemerná pamäťová výbava, neprítomnosť závažnej psychiatrickej poruchy, ani závažnej adaptačnej poruchy vo výkone trestu, neprítomnosť závislosti na psychoaktívnych látkach, neprítomnosť závažnej osobnostnej patológie, absencie agresivity ako jadrovej alebo zvyraznenej zložky osobnosti, neprítomnosť závažných porúch sexuality, najmä neprítomnosť sexuálnej deviácie u odsúdeného) a z oblasti kriminogénnej (doterajšia trestná bezúhonnosť, doposiaľ jeho priebeh a zvládnutie pobytu vo výkone trestu) nad prognosticky negatívnymi faktormi resocializácie z oblasti osobnostnej a z oblasti sociálnej. Pri návrate z výkonu trestu zvažovaný pobyt odsúdeného na Slovensku, v mieste páchania ostatnej trestnej činnosti a s tým súvisiace možné, hoc i náhodné kontaktovanie s poškodenými stranami, ich príbuznými, členmi komunity etniká a tým kontext toho situačného vystavenia sa vyššiemu riziku ohrozenia podmienok uloženého trestu opatrení na strane odsúdeného.

Celkový efekt prevýchovy odsúdeného možno doposiaľ procesom výkonu trestu ohodnotiť z forenzno psychologického hľadiska ako parciálne vyšší, s parciálne vyššou dosiahnutou mierou nápravy. Aktuálne jeho postoj, správanie a náhľad doposiaľ ho vo všeobecnosti predisponuje nielen viac k formálnemu ale aj viac zvnútornenému dodržiavaniu spoločenských noriem. U odsúdeného z forenzno psychologického hľadiska došlo doposiaľ výkonom trestu k žiaducim podstatnejším zmenám v jeho, v jeho nazeraní na seba, v jeho správaní, v morálke, v systéme hodnôt. Viac pravdepodobnejšie

odsúdený tak skôr už bude schopný ním navonok verbalizovaný a očakávaný pozitívny postoj k právnym predpisom i reálne dodržiavať. Odsúdený je osobnosť, ktorá je spôsobilá sa pre potreby vyššej úspešnosti jeho resocializácie plnohodnotne zúčastniť psychoterapeutickej a socioterapeutickej starostlivosti na psychologickom poradenstve i skupinovom, sociálnemu výcviku, výchovnom programe, účinným by bol aj probačný dohľad a podobne.

Krajský súd na základe doplneného dokazovania dospel k záveru, že u odsúdeného A. B. C. je splnená aj druhá materiálna podmienka, že od neho je možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V návrhu na doplnenie dokazovania obhajca odsúdeného poukazoval na tú skutočnosť, že je možné odsúdeného aj podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, teda bez uloženia kontroly technickými prostriedkami.

No na druhej strane obhajca vo svojom návrhu v petite navrhuje, aby bolo aplikované ustanovenie § 66 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku tak, ako to navrhol aj riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Prešov, teda podmiennečne prepustiť s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

Krajský súd v súlade s návrhom riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov a de facto aj v súlade s návrhom obhajoby, ktorý je obsiahnutý v podaní, ktoré bolo doručené súdu dňa 18.07.2023, podmiennečne prepustil odsúdeného A. B. C. z výkonu trestu odňatia slobody po zrušení uznesenia súdu prvého stupňa.

V súlade so záverom znalkyne z odboru psychológie, ktorý bol oboznámený na neverejnom zasadnutí, krajský súd dospel k záveru, že je na mieste vyhovieť návrhu riaditeľa a nad správaním odsúdeného nariadiť kontrolu technickými prostriedkami, tento návrh je obsiahnutý nielen v samotnom návrhu navrhovateľa, ale aj v závere znaleckého posudku, na ktorý obhajca poukazuje.

Vzhľadom na osobu odsúdeného, povahu trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, dĺžku trestu, krajský súd dospel k záveru, že skúšobná doba v trvaní 4 rokov je dobou primeranou a postačujúcou, v rámci tejto skúšobnej doby krajský súd nariadil aj probačný dohľad nad odsúdeným na 2 roky.

Vzhľadom na samotnú skutočnosť, že kontrolu technickými prostriedkami je možné realizovať iba na území Slovenskej republiky, na zabezpečenie realizácie tejto kontroly krajský súd uložil odsúdenému aj obmedzenie spočívajúce v zákaze opustenia Slovenskej republiky počas uvedenej kontroly.

Uznesenie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.